

متن پرسش

سلام خدمت استاد گرامی و عرض خسته نباشید: راستش استاد روشی خلاقانه به ذهنم رسید که بنده به هوش مصنوعی دیپسیک، قسمتی از یک کتاب را ارائه دادم، و درخواست ساختن داستانی را از اون قطعه کتاب کردم. یعنی اینجوری درخواست دادم که مثلاً قطعه ای از کتاب تفسیر نور استاد قرائتی در شرح بسم الله رو به اون دادم و گفتم داستانی بساز و عیناً همین جملات را در اون بکار ببر. و دیپسیک با سرعت داستانی با آن جملات ساخت و تحویل داد. حالا بنده سوالم اینه که آیا ساختن چنین داستان‌هایی وبا این روش اجازه هست؟ بنده هدفم گسترش و معرفی دین اسلام به کودکان و نوجوانان بر اساس داستان خوانی است. الان به نظرم اومد شاید در شأن قرآن نیست که بخواد آیه به آیه داستان بشه و همون تفسیرهای رسمی با همان نوع چاپ بهتر و ارجح است. پس دست نگه داشتم. یکی از داستانها رو ملاحظه بفرمایید: روزی روزگاری، در شهر کوچکی که آسمانش همیشه آبی بود، پسر جوانی به نام امید در حالی که برگی کاغذ را محکم در دستش فشرده بود، پا به کلاس درس استادش گذاشت. استاد، مردی حکیم و دانا بود که موهایش به سفیدی برف بود و نگاهش آرامش بخش. امید با اضطراب گفت: «استاد، من برای ساختن زندگی جدید و شروع کسب و کارم برنامه‌ریزی کرده‌ام، اما می‌ترسم مبدا راه را اشتباه بروم. نمی‌دانم چطور باید آغازش کنم.» استاد با لبخندی آرام گفت: «پسرم، هر راهی را که می‌خواهی بروی، از همان نخست باید نشانگر مسیرت باشد. به یاد داشته باش که «بسم الله» نشانگر رنگ و صبغه ی الهی و بیانگر جهت گیری توحیدی ماست.» امید با تعجب پرسید: «یعنی فقط گفتنش کافی است؟» «هرگز!» استاد پاسخ داد. «این کلمات، رمزی بزرگ در خود دارند. بدان که «بسم الله» رمز توحید است و ذکر نام دیگران به جای آن رمز کفر، و قرین کردن نام خدا با نام دیگران، نشانه ی شرك. نه در کنار نام خدا، نام دیگری را ببریم و نه به جای نام او.» او ادامه داد: «اما این فقط آغاز ماجراست. اگر می‌خواهی کارت پایدار بماند، باید بدانی که «بسم الله» رمز بقا و دوام است. زیرا هرچه رنگ خدایی نداشته باشد، فانی است.» امید که کمکم اضطرابش جای خود را به کنجکاوی می‌داد، جلوتر آمد. استاد با نوازش ریش سفیدش ادامه داد: «از همه مهم‌تر، این کلمه، کلید رابطه تو با خداست. «بسم الله» رمز عشق به خدا و توکل به اوست. به کسی که رحمان و رحیم است عشق می‌ورزیم و کارمان را با توکل به او آغاز می‌کنیم، که بردن نام او سبب جلب رحمت است.» «اما من گاهی احساس غرور می‌کنم، استاد. فکر می‌کنم خودم همه چیز هستم.» استاد خندید: «پس به همین دلیل است که به آن نیاز داری. «بسم الله» رمز خروج از تکبر و اظهار عجز به درگاه الهی است. و وقتی از تکبر خارج شدی، تازه می‌توانی راه بندگی را شروع

کنی. پس به خاطر بسپار که «بسم الله» گام اول در مسیر بندگی و عبودیت است.» نگاه امید پر از امید شده بود. استاد افزود: «و در این راه، دشمنی هست به نام شیطان که می‌خواهد تو را گمراه کند. اما مطمئن باش که «بسم الله» مایه فرار شیطان است. کسی که خدا را همراه داشت، شیطان در او مؤثر نمی‌افتد.» «پس اگر کارم را با نام او شروع کنم، مقدس می‌شود؟» «دقیقاً! «بسم الله» عامل قداست یافتن کارها و بیمه کردن آنهاست. و فراموش نکن که با گفتن آن، در حقیقت به پروردگارت می‌گویی: «بسم الله» ذکر خداست، یعنی خدایا! من تو را فراموش نکرده‌ام.» استاد ادامه داد: «و این جمله، نیت پاک تو را نیز فریاد می‌زند. «بسم الله» بیانگر انگیزه ماست، یعنی خدایا هدفم تو هستی نه مردم، نه طاغوت‌ها و نه جلوه‌ها و نه هوس‌ها.» امید شگفت‌زده شده بود از عظمت این عبارت کوتاه. استاد برای تأکید بر بزرگی آن، حدیثی نقل کرد: «ای امید، به یاد داشته باش که امام رضا علیه السلام فرمود: «بسم الله» به اسم اعظم الهی، از سیاهی چشم به سفیدی آن نزدیک‌تر است.» امید با قلبی آرام و روحیه‌ی جدید از کلاس خارج شد. او حالا می‌دانست که چگونه و با چه نیتی باید راه جدید زندگی‌اش را آغاز کند. جملات مذهبی بکار برده شده در داستان عیناً جملات تفسیر نور استاد قرائتی است بدون ذره‌ای تغییر ولی طرح کلی داستان کار خود هوش مصنوعیه. این هوش مصنوعی بسیار خلاقانه طراحی شده و شما هر داستانی با هر موضوعی بخوایید بهتون تحویل میده. چه خوب بود عزیزانی که در این رشته دستی دارند و دغدغه‌ی اسلام رو دارند، چنین هوش مصنوعی بسازند که کاملاً منطبق با عقل و منطق و اسلام باشه و کاربردی. نمیدونم این هوش مصنوعی رو می‌شناسید یا نه هر سوالی ازش بپرسی جواب میده، حتی اگه از اون بخای تاریخ فلسفه‌ی غرب رو برام شرح بده شرح میده. طراحی چنین هوش مصنوعی توسط اهل فن اسلامی خودش می‌تونه به تنهایی یک دانشگاه باشه.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: عنایت داشته باشید که هوش مصنوعی چیزی جز مجموعه‌ی اطلاعاتی که در میدان فضای سایبری به آن داده شده است؛ را با شما در میان نمی‌گذارد و این غیر از آن است که گمان کنیم هوش مصنوعی به قدرت خودآگاهی رسیده. و فهم این موضوع موجب می‌شود تا ما انتظارمان از هوش مصنوعی آن نباشد که مثلاً معلم و راهنمای ما گردد. آری! اطلاعاتی که به آن داده شده است را به نحو فوق العاده‌ای در کنار هم قرار می‌دهد که انسان به راحتی نمی‌تواند چنین توانایی را داشته باشد، ولی چیزی جز همان‌هایی که به او داده‌اید را تحویل نمی‌دهد. استاد احمد واعظی در رابطه با عدم خودآگاهی هوش مصنوعی نکاتی را در هم‌اندیشی پنجم سلسله هم‌اندیشی‌های توسعه و توانمندسازی علوم اسلامی مطرح کرده‌اند که خوب است دنبال فرمایید. موفق باشید